

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.3.2022
COM(2022) 140 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Udržitelné výrobky jako standard

1. ÚVOD

Souběh závažných krizí a hospodářských otřesů v posledních letech měl dopad na všechny části hospodářství a společnosti EU. Poslední a nejhorší v této řadě – bezohledná a nevyprovokovaná invaze Ruska na Ukrajinu – se svou povahou liší od pandemie a oživení nebo od stále naléhavější potřeby reagovat na krizi v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti. Jejím důsledkem je geopolitická situace, která znovu zatěžuje lidi a podniky v Evropě i mimo ni, a to v době, kdy se Evropská unie, Ukrajina i celý svět těšily, že se opět postaví na nohy.

Tyto krize však mají také mnoho společného a nutí nás zpochybnit premisy, přehodnotit náš hospodářský model a pracovat na přetvoření našeho energetického systému. Znovu jsme byli konfrontováni s našimi vlastními závislostmi a slabinami, které způsobují, pokud jde o bezpečnost dodávek, finanční zátěž domácností a otřesy pro podniky, jejichž každodenní provoz a dlouhodobé přežití jsou ohroženy.

To poukazuje na potřebu zabývat se tím, jak můžeme zvýšit kvalitu života našich občanů a zajistit udržitelný růst prostřednictvím lepšího využívání zdrojů a materiálů tvořících výrobky, které denně používáme, a také zlepšením samotných výrobků. Dosažením nižší spotřeby energie, a to účinnějším a dlouhodobějším používáním výrobků, využíváním recyklovaných materiálů namísto primárních surovin a šířením průkopnických modelů oběhového hospodářství můžeme náš hospodářský růst oddělit od využívání přírodních zdrojů a zhoršování stavu životního prostředí. Prosazováním harmonizovaného přístupu na úrovni EU můžeme zvýšit konkurenceschopnost, vytvořit nové podnikatelské příležitosti a pracovní místa, podpořit ekologizaci jednotného trhu v souladu s programem udržitelného růstu Zelené dohody pro Evropu¹, umožnit spotřebitelům ušetřit náklady a zvýšit odolnost hospodářství EU vůči narušení integrovaných globálních hodnotových řetězců. Navíc tak rozhodujícím způsobem přispějeme k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, k zastavení úbytku biologické rozmanitosti a k naplnění naší ambice v oblasti nulového znečištění.

I když bylo v posledních letech dosaženo pokroku, dopady spotřeby na životní prostředí způsobují, že se ocitáme mimo prostor pro bezpečné působení lidstva, neboť v EU v několika ohledech překračujeme meze naší planety². Celosvětově jsou polovina všech emisí skleníkových plynů a 90 % úbytku biologické rozmanitosti způsobeny těžbou a zpracováním primárních surovin³, zatímco stále převládající lineární model našeho hospodářství vzít → vyrobit → vyhodit vede ke značnému plýtvání zdroji. Aby EU uspěla v přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje, které bude neutrální z hlediska klimatu a nebude způsobovat znečištění, a aby snížila svou závislost na energii a zdrojích, naléhavě potřebujeme nový přístup k tomu, jak navrhujeme, vyrábíme a využíváme výrobky. EU bude tento přístup prosazovat i na mezinárodní úrovni, čímž posílí udržitelnost a odolnost globálních hodnotových řetězců.

Nynější balíček vzájemně propojených iniciativ v oblasti udržitelných výrobků, který se představuje v tomto sdělení, má výrazně přiblížit tento nový přístup k realitě, přičemž

---

¹ COM(2019) 640 final.

² Sala, S. et al. (2020). *Environmental sustainability of European production and consumption assessed against planetary boundaries* (Environmentální udržitelnost evropské výroby a spotřeby posuzovaná na základě mezí naší planety). *Journal of environmental management*, 269, 110686.

³ Mezinárodní panel OSN pro zdroje, Globální výhled 2019 – Přírodní zdroje pro budoucnost, kterou chceme. <https://www.resourcepanel.org/reports/global-resources-outlook>

vychází z toho, co už bylo učiněno. EU již nyní stanoví minimální environmentální požadavky pro některé výrobky nebo odvětví, například výrobky spojené se spotřebou energie, obaly a chemické látky. Tyto požadavky pomohly podstatně snížit environmentální a klimatickou stopu EU, včetně spotřeby energie. Například kumulativní účinek stávajících pravidel EU v oblasti ekodesignu a označování energetickými štítky znamená o 10 % nižší roční spotřebu energie u výrobků, které spadají do dané oblasti působnosti, což je srovnatelné se spotřebou energie v Polsku⁴, a snižuje naši závislost na fosilních palivech, včetně těch z Ruska. Stávající pravidla se však vztahují pouze na omezený podíl zboží uváděného na trh v EU a nepodporují oběhovost systematicky, ani neřeší množství způsobů, jakými výrobky ovlivňují klima a životní prostředí během svého životního cyklu. Zároveň stále existuje značný potenciál pro snížení spotřeby energie u výrobků spojených s její spotřebou.

Proto je návrh **nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků**⁵ ústředním bodem nynějšího balíčku. Vzhledem k tomu, že design výrobku určuje až 80 % jeho dopadu na životní prostředí během životního cyklu⁶, rozšiřuje návrh oblast působnosti rámce pro ekodesign tak, aby zahrnoval co nejširší škálu výrobků. Předpokládá stanovení minimálních kritérií nejen pro energetickou účinnost, ale také pro oběhovost a celkové snížení environmentální a klimatické stopy výrobků. Dokud nový rámec nevstoupí v platnost, bude zlepšování energetické účinnosti a oběhovosti i nadále podporovat stávající směrnice o ekodesignu. Za tímto účelem Komise přijímá společně s novým návrhem **pracovní plán pro ekodesign a označování energetickými štítky na období 2022–2024** s cílem zahrnout do něj nové výrobky spojené se spotřebou energie a aktualizovat a zvýšit ambice u výrobků, které již předmětem regulace jsou.

Na podporu tohoto cíle jsou jako součást balíčku představeny cílené odvětvové iniciativy – **strategie EU pro udržitelné a oběhové textilní výrobky**⁷ a **revize nařízení o stavebních výrobcích**⁸ – zaměřené na tyto dvě prioritní skupiny výrobků, které mají významný dopad na životní prostředí a klima. Aby se zajistilo, že spotřebitelé budou i nadále aktivními zastánci přechodu, předkládá Komise rovněž legislativní **návrh na posílení postavení spotřebitelů při ekologické transformaci**⁹, který zavádí cílené změny s cílem zajistit nezbytnou „ekologizaci“ horizontálního spotřebitelského práva EU.

Zavedením společného přístupu k výrobkům v EU pomohou naše návrhy vytvořit rovné podmínky pro společnosti působící na jednotném trhu a učinit z EU tvůrce standardů v oblasti udržitelných výrobků. Aby se zajistilo, že přechod na udržitelnější výrobky bude probíhat způsobem, který zmírní náklady a problémy spojené s přechodem, bude výběr skupin výrobků a stanovení pravidel pro jednotlivé výrobky předmětem dlouhodobého plánování v rámci inkluzivního procesu spoluvytváření, jakož i důkladného posouzení dopadů, včetně posouzení cenové dostupnosti pro spotřebitele, dopadů na konkurenceschopnost a administrativní zátěže.

---

⁴ Ve srovnání se scénářem bez opatření, kde by neexistovala žádná pravidla pro ekodesign. Vyhodnocování dopadu ekodesignu – Přehledová zpráva za rok 2020.

⁵ [COM\(2022\) 142.](#)

⁶ <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/4d42d597-4f92-4498-8e1d-857cc157e6db>

⁷ [COM\(2022\) 141.](#)

⁸ [COM\(2022\) 144.](#)

⁹ [COM\(2022\) 143.](#)

Některé členské státy již samy začaly stanovovat požadavky na environmentální udržitelnost výrobků¹⁰ a občané je stále častěji žádají, aby šly ještě dál a rychlejším tempem. Hrozí tak roztržštění jednotného trhu v důsledku rozdílných vnitrostátních pravidel, což komplikuje a zvyšuje náklady na podnikání. Harmonizovaná pravidla EU tomuto narušení trhu zabrání, výrazně rozšíří trh s environmentálně udržitelnými výrobky a v konečném důsledku sníží náklady na dodržování předpisů a administrativní zátěž pro podniky působící v celé EU.

Pro podniky existuje také řada dalších příležitostí k úsporám nákladů vzhledem k rostoucímu nedostatku primárních přírodních zdrojů, problémům s dodávkami surovin a kolísání jejich cen. Přepřeprogramováním obchodních modelů, výrobních postupů a výrobků tak, že se budou vyrábět výrobky, které vydrží déle nebo jejichž používání se optimalizuje, a účastí na dobře fungujícím trhu s druhotnými surovinami mohou podniky výrazně snížit své náklady na hospodaření s materiály, energií a odpadem a zvýšit svou odolnost. Organizace sociální ekonomiky sehrály průkopnickou roli při formování a rozšiřování aktivit oběhového hospodářství, jako je recyklace elektroniky a textilu, opakovaně použitelné spotřební zboží, opravy a repasování¹¹. Nová digitální řešení rovněž otevírají obrovské příležitosti k přepřeprogramování obchodních modelů za účelem dosažení energetické účinnosti, oběhovosti a širší environmentální udržitelnosti.

Průkopnické společnosti v několika průmyslových ekosystémech již tento přechod zahájily.

Jasný a harmonizovaný regulační rámec pro udržitelnost výrobků z hlediska životního prostředí poskytne podmínky k tomu, že se tento přístup stane běžnou praxí a přiměje společnosti, které nakupují a prodávají na trzích EU, aby inovovaly a investovaly do oběhových obchodních modelů a výrobků zítřka.

To vše by významně rozšířilo nabídku environmentálně udržitelných výrobků dostupných spotřebitelům v EU a učinilo z nich běžnou volbu. V současné době je podíl těchto výrobků na trhu stále omezený, což ovlivňuje i jejich přístupnost a cenovou dostupnost pro spotřebitele. Zkušenosti EU však již ukázaly, že ekodesign ve větším měřítku přináší výrazné úspory nákladů. Jen v roce 2021 ušetřily stávající požadavky na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie spotřebitelům 120 miliard EUR, a to i při započtení pořizovacích nákladů¹². Mohlo by být dosaženo ještě mnohem větších úspor, pokud bychom odstranili problém, kdy jsou spotřebitelé konfrontováni s výrobky, které mají krátkou životnost a jež nelze opravit, nebo nemají dostatečný přístup k oběhovým obchodním modelům. Spojením výše uvedeného se správnými spotřebitelskými informacemi a zajištěním ochrany proti „lakování nazeleno“ (tzv. greenwashing) by EU smysluplně podpořila své spotřebitele při ekologické transformaci a učinila by z udržitelných výrobků standard, čímž by inspirovala zbytek světa, aby ji následoval.

---

¹⁰ Viz příloha 7 SWD(2022) 82.

¹¹ *OECD policy brief on Making the most of the social economy's contribution to the circular economy* (2022) (Stručný politický přehled OECD o maximálním využití přínosu sociální ekonomiky k oběhovému hospodářství (2022)), <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/be4e83a2-735a-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en>.

¹² Pracovní plán pro ekodesign a označování energetickými štítky na období 2022–2024.

Udržitelné výrobky jako standard na odolnějším jednotném trhu

Přehled iniciativ v balíčku týkajícím se oběhového hospodářství

2. NAŠE AMBICE: DOSAŽENÍ TOHO, ABY SE UDRŽITELNÉ VÝROBKÝ STALY STANDARDEM

Navrhování udržitelnějších, více oběhových a energeticky účinnějších výrobků

Navrhované nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je základním kamenem přístupu Komise k environmentálně udržitelnějším a více oběhovým výrobkům. Zavádí **rámec pro stanovení požadavků na ekodesign** pro konkrétní kategorie výrobků s cílem výrazně zlepšit jejich oběhovitost, energetickou účinnost a další aspekty udržitelnosti z hlediska životního prostředí. Vychází z prokázané účinnosti směrnice o ekodesignu ve vztahu k výrobkům spojeným se spotřebou energie a umožní stanovit minimální požadavky na ekodesign a informace pro téměř všechny kategorie fyzického zboží uváděného na trh EU¹³. Pro skupiny výrobků, které mají dostatek společných vlastností, lze stanovit horizontální pravidla.

Tyto požadavky na ekodesign budou přizpůsobeny zvláštním vlastnostem příslušných skupin výrobků. Jejich určení a vývoj zohlední potenciál pro zlepšení a relativní efektivnost při zajišťování vyšší účinnosti zdrojů a energetické účinnosti, což umožní delší životnost výrobků a maximalizuje hodnotu obsaženou v materiálech, sníží znečištění a celkový dopad výrobků na klima a životní prostředí. Mezi požadavky na ekodesign budou dle potřeb kategorií výrobků, které mají být regulovány, patřit:

¹³ Až na některé významné výjimky, jako jsou potraviny a krmiva, jak jsou definovány v obecném potravinovém právu (nařízení (ES) č. 178/2002).

- trvanlivost, spolehlivost, opětovná použitelnost, modernizovatelnost, opravitelnost, snadnost údržby a renovace výrobku,
- omezení přítomnosti látek, které brání oběhovosti výrobků a materiálů,
- spotřeba energie nebo energetická účinnost výrobků,
- využívání zdrojů nebo účinné využívání zdrojů u výrobků,
- minimální obsah recyklovaných materiálů ve výrobcích,
- snadnost demontáže, repasování a recyklace výrobků a materiálů,
- dopad výrobků na životní prostředí během životního cyklu, včetně jejich uhlíkové a environmentální stopy,
- předcházení vzniku a omezování odpadů, včetně obalových odpadů.

Pomoc podnikům a spotřebitelům při přijímání informovanějších rozhodnutí

Kromě stanovení požadavků na to, jak výrobky vyrábět, představuje nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků rovněž rámec pro stanovení **požadavků na poskytování informací o environmentální udržitelnosti výrobků**. V závislosti na příslušném výrobku sem mohou patřit informace o spotřebě energie, recyklovaném obsahu, přítomnosti látek vzbuzujících obavy, trvanlivosti, opravitelnosti, včetně indexu opravitelnosti, dostupnosti náhradních dílů a recyklovatelnosti.

Digitální pasy výrobků se stanou normou pro všechny výrobky, na něž se vztahuje nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, což umožní, aby byly výrobky označeny, identifikovány a propojeny s údaji, které jsou relevantní pro jejich oběhovost a udržitelnost. Tento průkopnický přístup k údajům o environmentální udržitelnosti může rovněž připravit půdu pro širší dobrovolné sdílení údajů nad rámec výrobků a požadavků, které jsou předmětem regulace v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků. Kromě toho mohou pasy výrobků poskytovat informace o dalších aspektech udržitelnosti vztahujících se na příslušnou skupinu výrobků podle jiných právních předpisů Unie.

Strukturování informací o environmentální udržitelnosti výrobků a jejich předávání prostřednictvím digitálních pasů výrobků pomůže podnikům v celém hodnotovém řetězci, od výrobců, dovozců a distributorů až po obchodníky, opravny, repaséry a recyklátory, aby měli přístup k informacím, které jsou cenné při jejich práci na zlepšení vlivu na životní prostředí, prodloužení životnosti výrobku, zvýšení účinnosti a využívání druhotných surovin, čímž se sníží potřeba primárních přírodních zdrojů, ušetří náklady a omezí strategická závislost. Zároveň se tak napomůže sledování přítomnosti látek vzbuzujících obavy během celého životního cyklu materiálů a výrobků, čímž budou dodrženy závazky přijaté ve Strategii pro udržitelnost v oblasti chemických látek¹⁴ a přispěje se k cíli EU dosáhnout nulového znečištění. Digitální pasy výrobků mohou rovněž spotřebitelům umožnit, aby činili informovanější rozhodnutí, zlepšit transparentnost pro organizace veřejného zájmu a pomoci vnitrostátním orgánům při prosazování předpisů a dozorování.

---

¹⁴ COM(2020) 667 final.

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků rovněž EU umožní stanovit **požadavky na označování**, například pokud jde o opravitelnost výrobků. Nové energetické štítky EU budou prostřednictvím doplňujících informací obsahovat aspekty oběhovosti, například index opravitelnosti. U jiných výrobků bude tyto informace poskytovat nový štítek dle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků. Některé výrobky mohou být opatřeny energetickým štítkem EU i štítkem dle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, pokud se prokáže, že to bude účinnější pro spotřebitele a méně zatěžující pro průmyslová odvětví. Jak ukazuje energetický štítek EU¹⁵, povinné poskytnutí klíčových informací v okamžiku nákupu může být účinným způsobem, jak informovat o příslušných aspektech vlivu výrobků na životní prostředí, zejména pokud se tím umožní snadné srovnání výrobků v dané kategorii.

Souběžně s rozvojem pravidel specifických pro jednotlivé výrobky v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a v součinnosti s nimi bude Komise pracovat na přezkumu nebo stanovení nových kritérií, která jsou specifická pro jednotlivé výrobky v rámci **ekoznačky EU**. Jedná se o dobře známou a důvěryhodnou značku, která již 30 let v celé EU uznává a certifikuje výrobky s vysokým environmentálním profilem.

Zastavení likvidace neprodaného spotřebního zboží

Navrhované nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků obsahuje opatření s cílem **předcházet a zastavit likvidaci neprodaného spotřebního zboží**. Jako první krok budou muset velké podniky, které vyřazují neprodané výrobky, zveřejňovat množství výrobků, které ročně vyřadí, uvést důvody pro takto vyřazená množství a informace o množství vyřazených výrobků odeslaných k opětovnému použití, repasování, recyklaci, energetickému využití a likvidaci v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady. Nařízení rovněž umožní zcela zakázat likvidaci neprodaných výrobků v závislosti na kategoriích výrobků, které mají být předmětem regulace.

Podpora a nákup udržitelnějších výrobků

Zatímco požadavky na účinnost a informace v rámci ekodesignu výrobků umožní podnikům a spotřebitelům vybírat výrobky, které jsou udržitelnější z hlediska životního prostředí, větší úlohu mohou hrát pobídky členských států a veřejné zakázky. Komise již vypracovala několik kritérií pro zadávání zelených veřejných zakázek, jejich dopad však zůstává omezený, neboť jejich používání je v současné době dobrovolné. Cílem nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je proto zvýšit váhu veřejných výdajů za účelem zvýšení poptávky po výrobcích, které jsou udržitelnější z hlediska životního prostředí, a to stanovením **povinných kritérií pro zadávání veřejných zakázek** na tyto výrobky, případně s využitím stávajících dobrovolných kritérií. To znamená, že zadavatelé by byli povinni používat k nákupu konkrétních skupin výrobků kritéria pro zelené veřejné zakázky. Kromě toho lze **pobídky poskytované členskými státy** využít prostřednictvím požadavků na environmentální udržitelnost výrobků, jichž se tyto pobídky týkají.

3. MEZIODVĚTVOVÝ PŘÍSTUP K UDRŽITELNÝM VÝROBKŮM

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je koncipováno tak, aby bylo **soudržné a sladěné se stávajícími a budoucími odvětvovými právními předpisy a politikami**. Jakmile bude tento rámec zaveden, budou požadavky na výrobky realizovány na základě

---

¹⁵ Nařízení (EU) 2017/1369.

víceletých pracovních plánů. To Komisi umožní pečlivě posoudit, kde je regulační opatření nejvíce zapotřebí.

Pokud jsou požadavky na environmentální udržitelnost v právních předpisech EU již stanoveny na uspokojivé úrovni, nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků se neuplatní. Naopak tam, kde tyto požadavky chybí, ale kde je potenciál oběhovosti, energetické účinnosti a účinného využívání zdrojů, jakož i potenciál ke snížení celkových dopadů na klima a životní prostředí vysoký a vyžaduje opatření, by se uplatnilo nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků. Opatření v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků budou doprovázena specializovanými posouzeními dopadů s cílem zajistit proporcionalitu, řádné zohlednění mezinárodního rozměru a dopadu na třetí země, jakož i souladu s ostatními právními předpisy EU.

Skutečnost, že je navrhované nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků koncipováno tak, aby pracovalo s odvětvovými legislativními a politickými iniciativami k urychlení ekologické transformace, mohou ilustrovat tři různé situace.

Vytvoření nových pravidel EU pro jednotlivé výrobky: příklad textilních výrobků

V případě výrobků, pro něž neexistují žádné zvláštní právní předpisy EU, které by stanovily povinné požadavky na environmentální udržitelnost, bude nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků právním rámcem, na jehož základě se stanoví pravidla EU. To je případ **textilních výrobků a obuvi**. Ačkoli tyto výrobky v současné době podléhají určitým požadavkům na výrobky, například pokud jde o chemické látky¹⁶ a označování¹⁷, neexistují žádné zvláštní požadavky upravující oběhovost, např. životnost, opravitelnost, recyklovatelnost a recyklovaný obsah.

Po přijetí nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a jeho vstupu v platnost a po posouzení dopadů bude tato mezera v právních předpisech odstraněna sekundárními právními předpisy, které stanoví požadavky na účinnost v oblasti ekodesignu textilních výrobků, požadavky na informace a digitální pas výrobků. V rámci nařízení o označování textilních výrobků¹⁸ budou rovněž zvaženy cílené změny v označování textilií etiketami. Kromě textilních výrobků a podle stejné logiky budou v prvním pracovním plánu v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků určeny další prioritní výrobky (viz oddíl 4).

Strategie EU pro udržitelné a oběhové textilní výrobky, kterou Komise přijímá jako součást tohoto balíčku, kromě toho představuje komplexní soubor opatření, která jdou nad rámec nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků. Cílem je transformovat toto odvětví a změnit nejen design textilních výrobků, ale také podpořit oběhové obchodní modely a snížit množství textilního odpadu v souladu s potřebou zajistit cenovou dostupnost pro spotřebitele a konkurenceschopnost podniků a při plném zohlednění této potřeby. Znamená to rovněž zahájení procesu spoluvytváření cesty přechodu ekosystému textilního průmyslu.

---

¹⁶ Nařízení č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) a směrnice 2011/65/EU ze dne 8. června 2011 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních.

¹⁷ Nařízení (EU) č. 1007/2011.

¹⁸ Nařízení (EU) č. 1007/2011.

Doplnění stávajících pravidel EU pro jednotlivé výrobky: příklad stavebních výrobků, baterií, obalů a chemických látek

Vzhledem k široké oblasti působnosti nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků budou některé výrobky, na něž se nařízení vztahuje, rovněž předmětem samostatných právních předpisů týkajících se určitých výrobků. V případě těchto výrobků se uplatní nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků obecně pouze tehdy, kdy aspekty udržitelnosti těchto výrobků z hlediska životního prostředí nelze plně a vhodným způsobem řešit jinými nástroji. Tím by se zvýšila soudržnost pravidel EU týkajících se určitých výrobků a zabránilo by se administrativní zátěži pro podniky při plnění požadavků stanovených v různých právních předpisech EU. Po nezbytných konzultacích a posouzeních dopadů však mohou zvláštní okolnosti odůvodnit přijetí cílených opatření i v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků. To může mít smysl, pokud je výrobek součástí jiného výrobku (např. baterie), úzce s ním souvisí (např. obal) nebo pokud jsou pro skupinu výrobků stanoveny požadavky na udržitelnost z hlediska životního prostředí.

Ačkoli **stavební výrobky** spadají do oblasti působnosti nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, je odůvodněné – vzhledem k potřebě řídit úzké vazby mezi jejich vlivem na životní prostředí a strukturální výkonností, včetně zdraví a bezpečnosti – stanovit požadavky na udržitelnost z hlediska životního prostředí v rámci revidovaného nařízení o stavebních výrobcích, které je přijato jako **součást tohoto balíčku týkajícího se udržitelných výrobků**. V případě stavebních výrobků spojených se spotřebou energie se však aspekty udržitelnosti budou řešit především v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, neboť jsou již upraveny ve stávající směrnici o ekodesignu. V případě potřeby však může revidované nařízení o stavebních výrobcích zasáhnout doplňkovým způsobem. Obě navrhovaná nařízení obsahují ustanovení pro zachování úzkého právního souladu při vytváření a provádění pravidel.

Požadavky na udržitelnost **baterií** budou řešeny především v rámci navrhovaného nařízení o bateriích¹⁹. Vystane-li potřeba stanovit další konkrétní požadavky na udržitelnost, například pro konkrétní použití baterií v jiných výrobcích, mohlo by nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků zahrnovat doplňkové aspekty.

Pokud jde o **obaly**, základní požadavky na obaly povolené na trhu EU jsou stanoveny ve směrnici o obalech a obalových odpadech²⁰, která je v současné době předmětem revize. Avšak vzhledem k tomu, že obaly se v závislosti na kategorii výrobků značně liší, měly by být jedním z klíčových aspektů, kterými je třeba se zabývat při vytváření pravidel v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků pro jednotlivé výrobky. Základní požadavky stanovené ve směrnici o obalech a obalových odpadech je tak třeba doplnit o cílenější pravidla.

Pokud jde o **chemické látky**, oblast působnosti nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je jasně vymezena: bude možné přijmout opatření k omezení přítomnosti chemických látek ve výrobcích z důvodů souvisejících se zlepšením vlivu výrobku na životní prostředí během jeho životního cyklu. Mohou se tak doplnit stávající právní předpisy upravující chemické látky, například nařízení REACH²¹, jehož hlavním cílem je

---

¹⁹ COM(2020) 798 final.

²⁰ Směrnice 94/62/ES.

²¹ Nařízení č. 1907/2006 a směrnice 2011/65/EU.

zajištění chemické bezpečnosti, nebo směrnice o omezení používání některých nebezpečných látek²², která se vztahuje pouze na elektrická a elektronická zařízení.

Nová pravidla EU podle stávající směrnice o ekodesignu: příklad spotřební elektroniky

Elektronika je naším nejrychleji rostoucím druhem odpadu. Uživatelé jsou zklamáni tím, jak rychle jejich zařízení přestává fungovat, zastarává, nelze je aktualizovat nebo opravit. Kromě toho v EU získáváme recyklací zpět jen málo dílů nebo materiálů, včetně těch kritických²³, které by mohly být opětovně použity pro výrobu nových výrobků. V této souvislosti Komise pracuje na nových opatřeních v oblasti ekodesignu pro chytré telefony, tablety a notebooky, která mají být přijata dle pracovního plánu v rámci stávající směrnice o ekodesignu. Kromě energetické účinnosti a již před tím, než nové nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků nahradí stávající rámec, budou tato opatření zahrnovat další klíčové aspekty ekodesignu z hlediska oběhovosti, zejména životnost, opravitelnost a recyklovatelnost. V téže souvislosti jsou revidována pravidla pro ekodesign vnějších napájecích zdrojů, zejména s ohledem na požadavky na interoperabilitu a oběhové hospodářství, aby doplnila nedávnou iniciativu týkající se univerzální nabíječky, která byla přijata v rámci revize směrnice o rádiových zařízeních²⁴.

Kromě vypracování požadavků na ekodesign zahájila Komise rovněž přezkum pravidel EU, která omezují používání nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních, tj. směrnice o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních²⁵, s cílem zajistit, aby tato směrnice plnila své cíle co nejefektivněji a nejúčelněji²⁶. Komise rovněž zkoumá možnosti, jak motivovat ke zpětnému odběru a vracení drobné elektroniky, například doma uložených starých mobilních telefonů, tabletů a nabíječek. Cílem je prodloužit životnost a zlepšit sběr těchto výrobků a zároveň tak podpořit oběhové obchodní modely.

4. METODA EKODESIGNU: PLÁNOVÁNÍ, KONZULTACE, SPOLUVYTVÁŘENÍ

Politiky EU v oblasti ekodesignu a označování energetickými štítky jsou při zajišťování energetické účinnosti již velmi efektivní. Přinášejí spotřebitelům úspory, omezují naši závislost na dovozu energie z fosilních zdrojů a snižují emise. V posledním desetiletí byla stanovena pravidla pro přibližně 30 skupin výrobků spojených se spotřebou energie²⁷. Pečlivé zacílení prostřednictvím přijetí **víceletých pracovních plánů** mělo zásadní význam pro zajištění jasného stanovení priorit, účinnosti a účelnosti podle směrnice o ekodesignu. Tento přístup bude pokračovat i v rámci nařízení o ekodesignu

---

²² Směrnice 2011/65/EU.

²³ Kritické suroviny jsou ty, které mají pro EU velký hospodářský význam a u nichž zároveň existuje vysoké riziko spojené s jejich nabídkou. Viz také: <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/d1be1b43-e18f-11e8-b690-01aa75ed71a1>.

²⁴ COM(2021) 547 final.

²⁵ Směrnice 2011/65/EU.

²⁶ Zelená dohoda pro Evropu: Komise žádá o názory na přezkum pravidel týkajících se nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních, https://ec.europa.eu/environment/news/european-green-deal-commission-seeks-views-reviewing-rules-hazardous-substances-electrical-and-2022-03-10_en.

²⁷ Odhaduje se, že v roce 2020 byly v EU prodány přibližně 3 miliardy výrobků, na něž se vztahují opatření týkající se ekodesignu a/nebo označování energetickými štítky. Mezi tyto výrobky patří přibližně 1,5 miliardy světelných zdrojů, 880 milionů elektronických zařízení, 350 milionů pneumatik a 240 milionů dalších výrobků.

udržitelných výrobků, a to na základě spolehlivého a robustního přístupu k určování prioritních výrobků.

V zájmu zajištění bezproblémového přechodu na rámec nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků se jako součást tohoto balíčku přijímá nový **pracovní plán pro ekodesign a označování energetickými štítky na období 2022–2024**. Ten zajistí, aby až do doby, kdy nový rámec nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků vstoupí v platnost, mohly rychlým tempem pokračovat práce podle stávající směrnice o ekodesignu, což povede k dalšímu snižování spotřeby energie i materiálu u výrobků spojených se spotřebou energie. Další zjištěné výrobky, například nízkoteplotní zářiče, nabízejí potenciál úspor energie, který představuje miliardy eur v podobě snížených spotřebitelských výdajů. Důležité je, že nový pracovní plán zajišťuje, aby v rámci stávajícího právního rámce byly stále více v maximální možné míře řešeny aspekty oběhovosti.

Současně má Komise v úmyslu zahájit práci v rámci navrhovaného nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, které se má vztahovat na nové výrobky a nové parametry. Jejím cílem je neprodleně navrhnout konkrétní opatření pro jednotlivé výrobky ihned poté, co bude nový rámec zaveden. S cílem zajistit stanovení správných priorit transparentním a inkluzivním způsobem dojde do konce roku 2022 k zahájení veřejné konzultace o **kategoriích výrobků, které mají být vybrány v rámci prvního pracovního plánu pro nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků**. Komise v předběžném posouzení zjistila, že některé kategorie výrobků, například textilní výrobky, nábytek, matrace, pneumatiky, čisticí prostředky, barvy, maziva, jakož i železo, ocel a hliník, mají velký dopad na životní prostředí a potenciál ke zlepšení, a jsou proto vhodnými kandidáty pro první pracovní plán.

Dosavadní úspěch směrnice o ekodesignu je velkou měrou dán **podněty ode všech klíčových aktérů, kteří přispívají inkluzivním, otevřeným a transparentním způsobem**. Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků bude z tohoto přístupu spoluvytváření vycházet, a to od vytvoření pracovního plánu a stanovení priorit pro výrobky až po posouzení a vypracování všech nových požadavků na výrobky. **Fórum o ekodesignu**, které bude vycházet ze stávajícího konzultačního fóra podle směrnice o ekodesignu²⁸, bude i nadále platformou pro cílené výměny informací mezi skupinami zúčastněných stran a ve všech klíčových fázích procesu, a přivede tak k jednacímu stolu průmysl, vnitrostátní orgány a donucovací orgány. Vývoji a přijímání požadavků na výrobky budou předcházet konzultační procesy a důkladná posouzení dopadů a budou je podporovat.

Nová pravidla podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků musí být podložena spolehlivými metodickými přístupy, aby bylo možné účinně řešit dopady výrobků na životní prostředí a klima prostřednictvím požadavků na klíčové aspekty stanovené v nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků. Vzhledem k možné škále výrobků v budoucím rámci bude nezbytné zvolit a přizpůsobit nejvhodnější metodiku v závislosti na daném výrobku nebo skupině výrobků a na cílovém aspektu v oblasti životního prostředí nebo oběhovosti. Tento přístup bude vycházet ze zkušeností získaných v rámci stávající směrnice o ekodesignu, která bude i nadále aktualizována, a případně z metody stanovení environmentální stopy výrobku. **Komise bude prioritně vyvíjet nové**

---

²⁸ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3609&lang=cs>

metodiky na podporu dalších aspektů oběhovosti zavedených v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, včetně např. metodiky týkající se životnosti, opravitelnosti a recyklovaného obsahu, a to i s přihlédnutím k výsledkům výzkumu v rámci projektů financovaných z programu Horizont Evropa.

5. OBĚHOVÉ OBCHODNÍ MODEL Y

Kromě toho, že se udržitelné výrobky stanou standardem, musíme také stále více investovat do oběhových obchodních modelů a stimulovat jejich zavádění. Patří mezi ně např. modely „produkt jako služba“, vzájemné sdílení a reverzní logistika, výroba na vyžádání, opětovné použití a opravárenské služby. Je to nezbytné pro snížení celkové poptávky po energii a zdrojích a oddělení růstu od využívání primárních zdrojů.

Oběhové obchodní modely jsou navrženy tak, aby vytvářely a udržovaly hodnotu a zároveň pomáhaly optimalizovat a omezovat využívání zdrojů. Znamená to nejen regulační požadavky, které jsou specifické pro jednotlivé výrobky, ale také správné tržní signály pro oběhové obchodní modely, které výrobcům poskytnou motivaci k lepšímu navrhování výrobků, prodloužení životnosti výrobků a zachování jejich hodnoty během používání i po něm. Například tím, že se výrobky prodávají jako služby (což je ilustrováno známým příkladem prodeje světla, nikoli žárovek²⁹), se mění ekonomická logika a zisky již nezávisí na objemu prodaných výrobků. Místo toho povede k zisku zajištění toho, aby výrobky poskytované jako služba měly dlouhou životnost a byly opravitelné, neboť vlastnictví zůstává podniku a nutnost nakupovat nové výrobky znamená obchodní náklady.

Rozvíjení a rozšiřování oběhových obchodních modelů je dnes stále ještě náročné. Požadavky na výrobky v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků budou zavádění těchto modelů stimulovat, neboť rozvoj oběhových činností do značné míry závisí na fyzických konstrukčních vlastnostech výrobků a na přístupu k příslušným údajům. Rozhodujícími faktory pro přechod k oběhovým obchodním modelům jsou rovněž digitální pasy výrobků a inteligentní využívání digitálně podporovaných inovací. Lepší design výrobků a informace samy o sobě však nebudou postačovat k tomu, aby vedly k úplnému posunu v obchodních přístupech. Je zřejmé, že je třeba identifikovat překážky, určit účinné prostředky, jak podpořit zavádění oběhových obchodních modelů, zajistit jejich ziskovost, zvýšit jejich atraktivitu pro spotřebitele, vyměňovat si osvědčené postupy a poskytovat individualizované poradenství novým a stávajícím podnikům, aby mohly na oběhové obchodní modely přejít.

---

²⁹ <https://ellenmacarthurfoundation.org/circular-examples/why-buy-light-bulbs-when-you-can-buy-light-signify>

Za tímto účelem chce Komise spojit různé zúčastněné strany do nového **Evropského centra pro oběhové podniky**. Centrum bude podporovat zavádění oběhových obchodních modelů a poskytování informací a služeb, včetně zvyšování informovanosti, spolupráce, odborné přípravy a výměny osvědčených postupů. Bude vycházet z odborných znalostí a nabídky služeb v rámci stávajících opatření EU, zejména ze strany Evropské platformy zainteresovaných stran pro oběhové hospodářství³⁰, poradců pro udržitelnost sítě Enterprise Europe Network³¹ a sítě evropských klastrů ekologických technologií³².

Kromě toho Komise připraví **pokyny pro podporu oběhových obchodních modelů**, které pomohou podnikům, členským státům a regionům přijmout opatření. Mezi ně budou patřit pokyny pro směřování investic a financování a optimalizaci místních zásob a toků zdrojů s cílem vytvořit oběhovou hodnotu a pracovní místa. Komise rovněž vydá pokyny³³, jak podporovat zavádění oběhového hospodářství a partnerství pro oběhové hospodářství mezi sociálními podniky a dalšími subjekty, včetně běžných podniků.

Kromě toho Komise prostřednictvím Evropské agendy dovedností³⁴ podporuje investice do dovedností nezbytných pro rozvoj oběhového hospodářství. V rámci Paktu pro dovednosti³⁵ vytváří Komise rozsáhlá partnerství, která sdružují zástupce průmyslu, sociální partnery a poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy³⁶.

6. POSÍLENÍ POSTAVENÍ SPOTŘEBITELŮ A JEJICH OCHRANA

Většina spotřebitelů chce hrát v ekologické transformaci aktivní úlohu³⁷. **Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků bude spotřebitele při ekologické transformaci podporovat**. Zajistí, aby výrobky splňovaly minimální požadavky na environmentální výkonnost, a poskytne lepší informace, označování a širší přístup k náhradním dílům, modernizacím a opravám, přičemž zohlední cenovou dostupnost, zvýší pohodlí spotřebitelů a poskytne jim přístup ke kvalitnějším výrobkům.

Je však také nezbytné zajistit lepší informace v místě prodeje a vybudovat u spotřebitelů důvěru vůči tvrzení, která výrobci sami předkládají a která se týkají přínosů jejich výrobků pro životní prostředí. Návrh na **posílení postavení spotřebitelů v souvislosti s ekologickou transformací**³⁸ umožní spotřebitelům přijímat informovaná rozhodnutí o nákupu.

³⁰ <https://circulareconomy.europa.eu/platform/>

³¹ <https://een.ec.europa.eu/>

³² <https://resourceefficient.eu/cs>

³³ Jak bylo oznámeno v akčním plánu pro sociální ekonomiku COM(2021) 778.

³⁴ COM(2020) 274 final.

³⁵ [Pakt pro dovednosti – Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování – Evropská komise \(europa.eu\)](#).

³⁶ Pakty pro dovednosti již byly vytvořeny v průmyslových ekosystémech, jako je stavebnictví, mikroelektronika a textil, oděvy, kůže a obuv.

³⁷ Celkem 94 % Evropanů uvádí, že ochrana životního prostředí je pro ně osobně důležitá, a 68 % má za to, že jejich vlastní spotřební návyky nepříznivě ovlivňují životní prostředí. [Attitudes of Europeans towards the Environment \(Postoje Evropanů k životnímu prostředí\) – březen 2020 – průzkum Eurobarometr \(europa.eu\)](#).

³⁸ COM(2022) 143.

Návrh zavede cílené změny horizontálního spotřebitelského práva EU³⁹ s cílem zajistit, aby spotřebitelé v místě prodeje dostávali informace o obchodní záruce trvanlivosti výrobku, jakož i informace týkající se oprav (včetně indexu opravitelnosti, je-li k dispozici). Návrh obchodníkům rovněž zakáže uvádět určité druhy environmentálních tvrzení, která jsou považována za zavádějící. Patří mezi ně vágní environmentální tvrzení (např. „zelený“, „ekologicky šetrný“, „prospěšný pro životní prostředí“), která nejsou dostatečně odůvodněna a ověřena v souladu s pravidly. Návrh navíc zakáže několik praktik spojených s předčasným zastaráváním, včetně praktik plánovaného zastarávání.

Kromě toho Komise pracuje na návrhu **konkrétnějších pravidel pro environmentální tvrzení s cílem zvýšit spolehlivost, srovnatelnost a ověřitelnost**, přičemž se opírá o metody stanovení environmentální stopy výrobků a organizací⁴⁰, a vyvíjí **iniciativu na podporu oprav spotřebního zboží („právo na opravu“)**, jejíž přijetí je plánováno na podzim 2022. Tato iniciativa doplní nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a přispěje k jeho praktickým účinkům tím, že spotřebitelům poskytne možnost používat své zakoupené výrobky déle a poskytne jim právo na jejich opravu.

7. VEDOUcí POSTAVENí V AGENDĚ UDRŽITELNÝCH A OBĚHOVÝCH VÝROBKŮ A OBCHODNÍCH MODELŮ NA CELOSVĚTOVÉ ÚROVNI

EU má ve světě dobré výsledky v prosazování udržitelnosti. Výrobci při uvádění výrobků na trh EU již dodržují pravidla EU týkající se nebezpečných látek, ekodesignu a označování energetickými štítky. Návrhy obsažené v balíčku iniciativ týkajících se udržitelných výrobků přispějí k rychlejšímu provádění Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030. Rozšířením trhů s environmentálně udržitelnými výrobky se EU snaží posílit udržitelnost globálních hodnotových řetězců a přispět k pozitivním změnám v partnerských zemích, což napomůže při plnění několika cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

Opatření EU sama o sobě však nestačí a nemohou sama zajistit přechod k větší environmentální udržitelnosti a oběhovosti, jež svět potřebuje. Musíme spolupracovat se svými partnery tím, že posílíme mezinárodní spolupráci a budeme prosazovat své ambice po celém světě. EU zintenzivní svou **spolupráci se zeměmi mimo EU na celosvětové, regionální a dvoustranné úrovni**, aby podpořila přechod k udržitelnosti a usnadnila dodržování nových pravidel, zejména v zemích s nízkými a středními příjmy. Na dvoustranné úrovni bude EU spolupracovat se zeměmi mimo EU na budování kapacit, zlepšeném dialogu, technické spolupráci, přístupu k sítím na podporu podnikání, přístupu k finančním prostředkům pro investice do oběhového hospodářství a výměně osvědčených postupů s cílem určit možné technické překážky a podporovat společné iniciativy.

Na celosvětové úrovni bude EU pokračovat v plnění agendy oběhového hospodářství na mnohostranných fórech, v rámci skupin G7 a G20 a v kontextu Globální aliance pro oběhové hospodářství a účinné využívání zdrojů. Komise bude prosazovat vytvoření **globálního fóra pro udržitelnou spotřebu a výrobu** s cílem usnadnit širokou diskusi

---

³⁹ Směrnice 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách a směrnice 2011/83/EU o právech spotřebitelů.

⁴⁰ Doporučení Komise (EU) 2021/2279 ze dne 15. prosince 2021 o používání metod stanovení environmentální stopy pro měření a sdělování environmentálního profilu životního cyklu produktů a organizací (Úř. věst. L 471, s. 1).

mezi zeměmi a zúčastněnými stranami o plnění nedávné výzvy Environmentálního shromáždění OSN, aby členské státy „ve spolupráci se soukromým sektorem přijaly opatření za účelem zlepšení navrhování výrobků s ohledem na posouzení životního cyklu, aby bylo podpořeno prodloužení životnosti výrobků, opravy, opětovné použití a snadnější recyklace v souvislosti s oběhovým hospodářstvím s cílem přispět k dosažení účinného využívání zdrojů“⁴¹. EU bude i nadále podporovat iniciativy OSN a další příslušné celosvětové a mnohostranné iniciativy na podporu udržitelné výroby a spotřeby. Bude rovněž podporovat a pomáhat šířit výsledky činnosti Mezinárodního panelu pro zdroje. EU bude spolupracovat se svými obchodními partnery v rámci Světové obchodní organizace, a to sdílením osvědčených postupů, jak zvýšit oběhovost v globálních hodnotových řetězcích, a prostřednictvím diskuse o nich, v souladu s vnitrostátním a mezinárodním právem.

A konečně nedávný **návrh Komise týkající se náležité péče podniků v oblasti udržitelnosti**⁴² přispěje k podpoře udržitelných obchodních modelů na celosvětové úrovni. Návrh podporuje přechod společností k udržitelnosti napříč průmyslovými odvětvími tím, že vyžaduje, aby společnosti ve svých globálních hodnotových řetězcích řešily a zohledňovaly nepříznivé dopady na životní prostředí. Na základě navrhovaných pravidel musí mít větší společnosti rovněž plán, který zajistí soulad jejich obchodní strategie s omezením globálního oteplování na 1,5 °C, jak stanoví Pařížská dohoda.

8. ZÁVĚR

Cílem iniciativ týkajících se udržitelných výrobků je zajistit, aby do roku 2030 byla významná část výrobků dostupných spotřebitelům v EU navržena tak, aby měly dlouhou životnost, byly energeticky účinné a účinně využívaly zdroje, byly opravitelné a recyklovatelné s upřednostněním recyklovaných materiálů. Podniky z celého světa budou moci soutěžit, aniž by čelily cenovému podbízení ze strany podniků, které přenášejí své náklady na společnost a životní prostředí. Spotřebitelé budou mít rovněž přístup k informacím, které potřebují k tomu, aby mohli činit udržitelnější rozhodnutí, budou lépe chráněni před praktikami poškozujícími ekologickou transformaci a budou moci co nejdéle udržovat funkčnost svých výrobků, zatímco podniky budou mít přístup k údajům, které potřebují k zajištění environmentální udržitelnosti a oběhovosti svých výrobků a obchodních modelů. Tato opatření výslovně doporučili evropští občané v rámci Konference o budoucnosti Evropy, kteří vyzvali k posílení politik oběhového hospodářství, včetně boje proti plánovanému zastarávání a poskytování informací o tom, jak výrobky znovu používat a opravovat.

Dopad nynějšího balíčku iniciativ se bude projevovat postupně. Pravidla některých opatření budou použitelná, jakmile vstoupí v platnost; u jiných k tomu bude potřeba určitý čas kvůli právnímu rámci a druhu systémových změn, ke kterým povedou. Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků umožní vícestranný přístup k regulaci výrobků, což je skutečnou hybnou silou, jejíž dynamika bude časem narůstat. Stanovením komplexního meziodvětvového rámce a přijetím klíčových kroků, například schválením pracovních plánů, budou s dostatečným předstihem jasné obecné směry a cíle. Podnikům se tak poskytne čas na provedení nezbytných organizačních a

---

⁴¹ Rezoluce UNEA 5 o posílení oběhového hospodářství jako příspěvku k dosažení udržitelné spotřeby a výroby, přijatá dne 5. března 2022, UNEP/EA5/L17/REV.1.

⁴² COM(2022) 71 final.

systemových příprav, a to ještě předtím, než budou stanovena podrobná pravidla pro výroby.

Návrhy obsažené v tomto balíčku mají zásadní význam pro Zelenou dohodu pro Evropu. Významně přispějí k cílům Evropské unie v oblasti životního prostředí a klimatu, zejména k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, ke zdvojnásobení míry oběhovosti při využívání materiálů do roku 2030 a k dosažení ambiciózních cílů Evropské unie v oblasti energetické účinnosti. Přispějí také k cílům digitální dekády 2030, nové průmyslové strategie, akčního plánu pro evropský pilíř sociálních práv a Nového evropského Bauhausu a budou z nich mít prospěch.

Návrhy obsažené v tomto balíčku mají potenciál výrazně přiblížit EU k dosažení cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje do roku 2030, za předpokladu, že bude zachována jejich úroveň ambicí a že budou rychle a účinně zaváděny.

Komise proto vyzývá Evropský parlament, Radu a všechny ostatní zúčastněné strany, aby přístup a ambice těchto návrhů schválily a usilovaly o jejich rychlé přijetí a zavedení.